

Benjamin Dousa: Tal på Järvaveckan 2025

Talare

Benjamin Dousa
Bistånds- och
utrikeshandelsminister

Datum

14 juni 2025

Plats

Järva

1

Tack så mycket för att jag får stå här på Spånga IP idag. Det känns skönt att vara tillbaka på hemmaplan, både bildligt men också bokstavligt. Här på Spånga IP har jag både vunnit matcher och förlorat matcher. Ja, mest förlorat, om jag ska vara helt ärlig.

5

10

När jag växte upp i Järva så blomstrade området. Företagen stod på kö för att etablera sig här. Vi fick: IBM, Ericsson, Microsoft och många fler. I grundskolan fick vi se en liten modell av vad som skulle bli vår nya skyskrapa: Kista Science Tower. Gallerian renoverades, och besökarna kom från Stockholms alla hörn. Kista var Sveriges eget Silicon Valley.

15

Vi bodde i en del av Sverige som var på gång, på väg någonstans. Och vi som bodde här var på väg någonstans.

20

Men sen hände något. En grov misshandel, centralt i stadsdelen, fick väldigt stor uppmärksamhet. Den här händelsen skrämde oss barn, och oroade våra föräldrar eftersom brutaliteten var något helt nytt för oss. En riktigt grov misshandel, på en plats där vi rörde oss varje dag.

25

Sen eskalerade det snabbt. Först kom bilbränderna. Enskilda bilar, senare hela garage. Efter det Husbykravallerna; med sönderslagna fönster, konfrontationer med polisen och ännu fler brända bilar. Jag var nattvandrare under kravallerna. Jag kommer ihåg skräcken bland dem som körde taxi. Tänk om min taxi, min försörjning, eldas upp.

Expresskidnappningar, där människor hölls mot sin vilja i buskar samtidigt som

rånarnas polare sprang till närmsta bankomat och tömde offrets konto. Företagen började anställa egna vakter för att skydda sin personal. Och dom anställda blev rekommenderade att inte röra sig i området kvällstid.

- 35 Skjutningar i syfte att hota, ersattes av rena avrättningar. Polishelikoptern surrade så ofta över våra lägenhetshus att man till slut inte ens la märke till ljudet.

Sen kom sprängningarna.

40

Vid två tillfällen har jag känt mullret av bomber. Man både hör och känner det direkt: Det här är inte fyrverkerier. Väggarna skakar, och fönsterna trycks in.

- 45 Våldet normaliseras, blir en del av vardagen. Vid den sista bombattacken, precis innan jag flyttade härifrån, gick vi ut på gården för att se om någon skadats. Barn i pyjamas. Vuxna i tofflor. Alla oroliga, eftersom den senaste attacken i närområdet hade förstört ett helt våningsplan. En granne ropade lättat: Det var bara en granat!

- 50 Det var bara, en granat.

Den grova brottsligheten förgiftar vårt samhälle. Vi blir alla drabbade. Men det högsta priset betalas av skötsamma invandrare och människor med utländsk bakgrund som bor i utsatta områden.

55

En helt ny rapport visar att skjutningar är nio gånger vanligare i utsatta områden. Gängen hämtar sin bas i förorten och rekryterar nu allt längre ner i åldrarna.

- 60 Jag skulle vilja vända mig till dig som är förälder. Här i Järva, eller någon annanstans i Sverige. Till dig som är orolig för att dina barn ska dras in i kriminalitet. Till er vill jag säga:

- 65 Dom kriminella blir nu visiterade på vapen och knark, så att dina barn tryggt ska kunna gå till fotbollsträningen.

Dom kriminella blir nu av med sina klockor och bilar, så att dina barn får bättre förebilder.

70

Dom kriminella skickar vi till fängelse i Estland, så att dina barn kan få tillbaka sina lekplatser och fritidsgårdar.

Förra året dömdes 19 000 fängelseår ut. Det högsta antalet i svensk historia.

75

Moderaternas politik är till för alla mammor och pappor, som kämpar och sliter. Vår politik är till för er, inte dom kriminella.

80

Av mina gamla kompisar härifrån; från Akalla, Kista, Husby, Rinkeby, Tensta och Hjulsta, är det många som lyckats göra en klassresa. Att göra en klassresa ser enkelt ut i backspegeln. Det är bara att plugga, skaffa ett jobb, spara ihop till en kontantinsats. I praktiken är det mycket, mycket svårare.

85

När jag växte upp fanns det inga jurister, ingenjörer eller ekonomer här i närheten. Många föräldrar hade tagit sig till Sverige i hopp om ett bättre liv – och ville det bästa för sina barn. Men hur? Vilken skola borde de gå i? Hur skriver jag ett intressant CV? Det är inte alltid lätt. Särskilt inte utan kontakter eller pengar.

90

Här i Sverige anser många att det är fult att prata om pengar. Om materiella drivkrafter. Om lägenheter, bilar, kläder. Eller det jag personligen fortfarande sparar till varje månad: ett landställe.

95

Vet ni – det är bara personer som redan har pengar som inte pratar om dem. Vi förortsborn har samma drivkrafter som alla andra, vi vill få det bättre. Och nästan alltid måste vi jobba hårdare för att få det.

100

Många som bor här har själva, eller har föräldrar som, suttit uppe på nätterna och tragglat svenska. Sökt tjugo jobb – fått nej på alla – och sen sökt tjugo till. När mina kompisar åkte till sina landställen på sommaren, så sommarjobbade jag. När samma personer åkte till fjällen, till Gotland, till Italien, så jobbade och sparade jag. För jag visste, att jag måste kämpa ihop pengar till en kontantinsats, för ingen annan kommer att göra det åt mig.

105

Jag får ibland frågan; varför blev du moderat? Du som är född i Husby och

uppvuxen i Kista med en ensamstående mamma som städat större delen av livet.

110

Men det är just därför jag är moderat. För att den som kämpar, med läxorna, med att lära sig svenska, med att starta ett företag, med att gå till jobbet – ska belönas för det.

115 Förutsättningarna kommer aldrig vara domsamma. Men ingenting blir bättre av att ta på sig en offerkofta. Vi bor i världens mest toleranta och minst rasistiska land. Här i Sverige får man till och med betalt för att plugga vidare. Men ansvaret för att faktiskt göra det, ligger på oss själva.

120 Idag är det 1,2 miljoner människor i arbetsför ålder som inte försörjer sig själva. Arbetslösheten bland invandrare är nästan tre gånger så hög som bland inrikesfödda. Nästan 180 000 personer fick någon gång under 2023 socialbidrag.

125 Bidragsberoendet gör bördan för alla som går till jobbet tyngre att bära. Det tar av våra gemensamma resurser som istället hade kunnat gå till vård, skola och omsorg.

Moderaternas integrationspolitik kan sammanfattas med två ord:

130

Morot. Piska.

Morot, där den som jobbar får behålla mer av sin lön. Där den som strävar efter ett jobb, får stöd i form av en skola, ett komvux, en yrkeshögskola, och en
135 universitetsutbildning i världsklass. Där den som är ny i Sverige och som sköter sig, jobbar, och lär sig språket, kan bli svensk medborgare.

Det svenska medborgarskapet innehåller många rättigheter. Men också skyldigheter. Under en lång tid har det varit prat om språkrav för
140 medborgarskap – nu genomför vi det.

När man själv växer upp här är det inte alltid så enkelt att se vägen till klassresan framför sig. Många av mina vänner såg två vägar; att, som Zlatan, bli fotbollsproffs, eller att sälja gräs på torget. Dom flesta valde fotbollen, men att
145 bli lika framgångsrik som Zlatan är en på tio miljoner. Att bli byggarbetare, tandhygienist eller apotekare är betydligt enklare och mer sannolikt.

150 Allt det man vill ha – ett radhus, en bil, och sommarsemester – ligger mycket närmare än vad många tror. Men det krävs att man försöker. Till alla er som försöker: Ni är mina hjältar. Ni är också otroligt viktiga förebilder för era barn och era grannars barn. Min uppgift som politiker är inte att göra jobbet åt er, utan att ge er verktygen att klara av resan.

155 Och sen piska, ja det kan låta hårt, men att ställa krav är att bry sig. Det ska vara skillnad mellan att jobba och att leva på bidrag. Därför sänker vi skatterna för bussförare och undersköterskor, samtidigt som vi inför ett bidragstak. Det ska aldrig gå att tjäna lika mycket på att leva på bidrag som att gå till jobbet. För oss i Moderaterna är det en viktig moralisk fråga.

160 Dessutom inför vi krav på motprestation, där den som får socialbidrag kanske behöver lära sig svenska eller praktisera på heltid för att få fullt bidrag. Är man frisk och kan jobba, så måste man faktiskt anstränga sig för att få ta del av andras skattepengar.

165 Här i Sverige gäller nu en ny inriktning för integrationen. Kravlöshet ersätts av att man behöver kavla upp ärmarna och anstränga sig. Ingenting kommer gratis. Varken bidrag eller medborgarskap.

170 ***

Ni vet förortsmammor som har stora drömmar för sina barn. ”Han har två val: läkare eller tandläkare”. Ja, ni kan gissa varifrån just dom mammorna kom...

175 Självt var jag mest glad om jag kunde få ett jobb överhuvudtaget. När jag var elva märkte min mamma att min svenska var alldeles för dålig. Jag, som växt upp med en mamma som pratade flytande svenska, hade börjat bryta.

Hon flyttade därför mig till en skola inne i stan.

180 Hade hon inte gjort det hade jag inte stått på den här scenen idag. Att byta skola blev räddningen.

185 Jag är så tacksam för att mamma gjorde det. Men jag tänker också på alla som blev kvar, i en skola där det var bråk och stök under lektionerna. Där det ibland

var så stökigt att lektioner knappt kunde hållas överhuvudtaget. Om det varje gång tar fem minuter av en 40-minuterslektion att lugna ner klassen, betyder det att man missar ett helt skolår under grundskolan.

190

Att inte bara få gå till skolan, utan att faktiskt lära sig saker i den, får aldrig bli en klassfråga i Sverige. Förortsbarn måste få samma chanser till att lyckas som alla andra.

195 1994 var socialdemokraten Ylva Johansson skolminister. I en intervju i Svenska Dagbladet beskrev hon sin drömskola. Allt som andades lärarauktoritet skulle bort. Katederundervisningen försvinna och eleverna själva hitta på saker att lära.

Jag citerar: "Lärarna kommer aldrig att få tillbaka sin gamla status, den som var förknippad med den gamla skolan. Det var en auktoritet som vilade på en av
200 överheten given roll – skolan hade kunskapsmonopolet."

Här började den svenska flumskolan ta form. Lärare såg man på som ett nödvändigt ont. Dom fick knappt säga till sina elever, och böcker och läxor
205 skulle också bort.

Flumskolan slår hårt mot alla barn, men hårdast mot arbetarbarnen. Flumskolan gör avståndet vi måste springa, ens för att komma ikapp, ännu längre. Därför är det groteskt att Socialdemokraterna i decennier
210 experimenterade med barn på det här sättet. Utan grund i forskning. Utan att titta på andra länder.

Nu rullar vi tillbaka allt det här. Bort med stök i klassrummet, in med självsäkra lärare. Bort med iPads och mobiler, in med böcker och läxor. Moderaternas
215 integrationspolitik har tre ben: Brottsbekämpning, Arbetslinjen och en skola med fokus på kunskap.

220 Det är verkligen ett privilegium, men också ett stort ansvar att vara Sveriges biståndsminister. Utöver dom problem vi har här hemma, är vår omvärld mörkare än på väldigt länge. Många aktiva konflikter, ännu fler människor på flykt och ett enormt mänskligt lidande.

I Ukraina bedriver Ryssland ett hänsynslöst aggressionskrig, där man bombar skolor, sjukhus och lekplatser. Målet är inte bara att besegra Ukraina militärt, utan att slå sönder det ukrainska samhället. Sverige kommer att göra allt vi kan för att förhindra det. Vi stödjer Ukraina med gasturbiner och elgeneratorer,
230 med stöd till Ukrainska röda korset och reparationer av bostäder. För ukrainarna försvarar inte bara sin egen frihet, utan även vår.

I Sudan är över tio miljoner människor på flykt. Det är ett katastrofalt humanitärt läge, med ett akut behov av stöd, vård och skydd. Läget har blivit
235 ännu värre efter USA:s beslut att pausa sitt bistånd. Vi andra måste nu göra allt vi kan för att nå fram med stöd till de miljoner utsatta människor i Sudan.

Men allra mest akut är kanske den humanitära situationen i Gaza. Gazaborna har nu brist på praktiskt taget allting – mat, vatten, mediciner. Därför har vi
240 dubblat stödet till Gaza och är nu den näst största givaren i hela EU. Samtidigt står enorma lager – med mat, kläder, tälsängar och skydd – i både Egypten och Jordanien redo att levereras. FN-organisationen World Food Programme har så mycket mat utanför gränsen, att det skulle täcka behoven i flera månader. Men Israels regering släpper inte in lastbilarna.

245 Det som skiljer situationen i Gaza från andra konflikter är att familjer inte heller har någonstans att ta vägen. Svårt skadade patienter, som Sverige tidigare har stöttat, släpps inte ut genom Rafah och in i Egypten.

250 Israels regering måste följa internationell humanitär rätt och släppa in nödhjälp. Regeringen driver nu på för sanktioner mot extrema israeliska ministrar. Om Storbritannien klarar av det, borde också EU göra det.

255 Efter att ha tänkt på alla dom konflikter vi ser i världen, kan vi - trots våra problem - vara väldigt lyckliga över att vi bor i Sverige. Men vi får aldrig ta det för givet, vi måste värna det vi har.

260 Därför är det sorgligt att Järva varit på väg åt fel håll, länge. Vi blev aldrig något Silicon Valley. De stora företagen som flyttade in när jag var barn flyttar ut. Tidningsrubrikerna handlar om allt annat än nya IT-satsningar.

265 Men jag är övertygad om att vi kan vända det. Järva kan bli en stadsdel där
föräldrar inte får en klump i magen när deras barn inte svarar i telefonen eller
där man känner att man behöver titta över axeln när man går hem från
tunnelbanestationen.

270 Varför tror jag det?

Jag minns när det kom en undersökning för några år sedan, framtagen av
Järvaveckan. Dom hade frågat människor om deras inställning till hårdare tag
mot kriminella och upptäckt att invandrare i förorten inte bara var positiva till
275 det, dom var mer positiva till det än andra. Många blev förvånade. Det blev inte
jag.

Jag har aldrig träffat en förortspappa som inte varit förbannad över
utvecklingen. Eller en butiksägare som inte velat gå hårdare mot gängen. Eller en
280 mamma som inte oroat sig för att hennes barn antingen ska dras in i gängen eller
skjutas av dom.

Folk är inte bara trötta på våldet. Folk är arga och har fått nog.

285 Det talar för förorten. Och så finns det en sak man måste förstå: förortsbor vet
hur man arbetar. Ja, jag har precis pratat om hög arbetslöshet och för högt
bidragsberoende. Men hela mitt liv har jag sett människor som kämpat och
slitit. Som tagit nattpassen, och sen gått hem, gett barnen frukost, lämnat på
förskolan. Som sökt tjugo jobb, och sen sökt tjugo till.

290

Det är därför jag vet att alla problem vi har i Sverige kopplat till integration går
att lösa. Politikens ansvar är att bekämpa brott och fixa skolan. Ditt eget ansvar
är att gå till jobbet och hålla koll på dina barn. Frihet och ansvar. Morot och
piska. Tack.

295

Källa

<div>Manuskript inskickat av Moderaterna (2025-06-26)</div>

Taggar

2020-tal, 2025, Järvaveckan, Man, Moderaterna, Politiska tal

300

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/benjamin-dousa-tal-pa-jarvaveckan-2025>